

[Time:2.30 Hrs]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 A. Explain the following concepts (Any-5) 15
1. Violation of consumer rights
 2. Benefits of Right to Information Act.
 3. Ecology
 4. Equity Principle
 5. Email Spoofing
 6. Global Positioning System
 7. Biotechnology
 8. Lateral Thinking
- OR
- B. Explain any three theories of motivation.
- Q.2 A. Explain in detail about the importance and historical evolution of consumer rights. 15
- OR
- B. Discuss the need of Public Interest Litigation and the procedure to file PIL.
- Q.3 A. Explain in detail the concept of 'Ecocentrism' and 'Eco-Feminism'. 15
- OR
- B. Explain the concept of Environmental Ethics and Principles of Sustainability.
- Q.4 A. Explain various applications of LASER technology and satellite technology in different fields. 15
- OR
- B. Discuss how modern technology can be misused. Give various examples.
- Q.5 A. Discuss the soft skills required for competitive exams. 15
- OR
- B. Explain types of goal setting by giving suitable examples.

[वेळ: २:३० तास]

[गुण:७५]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.
 सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
 ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा.(कोणत्याही-५) १५
- १) ग्राहक हक्कांचे उल्लंघन
 - २) माहिती अधिकार कायद्याचे फायदे
 - ३) परिस्थितीकी
 - ४) पर्यावरणाच्या समानतेचे तत्व
 - ५) ईमेल स्पूफिंग
 - ६) जागतिक स्थान प्रणाली
 - ७) जैव तंत्रज्ञान
 - ८) सर्वांगीण विचार
- किंवा
- प्र.२ ब) अभिप्रेरणेचे कोणतेही तीन सिद्धांत स्पष्ट करा १५
- अ. ग्राहकांच्या हक्कांचे महत्त्व आणि ऐतिहासिक उत्क्रांती याबद्दल तपशीलवार स्पष्टीकरण द्या.
- किंवा
- ब. जनहित याचिकेची गरज लिहा व जनहित याचिका दाखल करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- प्र.३ अ. 'निसर्ग केंद्रित दृष्टीकोन' व 'महिलाकेंद्रित दृष्टीकोन' या संकल्पनां विषयी सविस्तर स्पष्टीकरण द्या. १५
- किंवा
- ब. 'पर्यावरणीय नीतिशास्त्र' आणि 'शाश्वतक्षमता तत्त्व' ह्या संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.४ अ. लेझर तंत्रज्ञान व अंतराळ तंत्रज्ञानाचे वेगवेगळ्या क्षेत्रातील विविध प्रकारचे उपयोग स्पष्ट करा. १५
- किंवा
- ब. अत्याधुनिक /नवीन तंत्रज्ञानाचा कशा प्रकारे दुरुपयोग केला जातो ते विविध उदाहरणांद्वारे स्पष्ट करा.
- प्र.५ अ. स्पर्धा परीक्षासाठी कोणती सुलभ कौशल्ये आवश्यक असतात त्याविषयी चर्चा करा. १५
- किंवा
- ब. ध्येय निश्चीतीचे विविध प्रकार उदाहरणांद्वारे स्पष्ट करा.

